

CURTEA DE APPEL CLUJ
BIROUL DE INFORMARE ȘI RELAȚII PUBLICE

Piața Ștefan cel Mare, nr. 1

Tel.: 40-264.504.300; Fax:40-264 593 866

Website: www.curteadeapelcluj.ro

16.01.2017

DREPT LA REPLICĂ ȘI RECTIFICARE

Urmare a informațiilor apărute în publicația „Gazeta de Cluj” din data de 16.01.2017 în articolul intitulat „După ce au ”înțepat” CJ Cluj cu trei milioane de euro și un procuror clujean. Judecătorii clujeni se joacă cu patronii De.Be.Co. de-a achitarea” în care se afirmă faptul că „**judecătorii clujeni joacă alba-neagra cu un caz de înșelăciune**” și că „...instanța dispune **casarea sentinței și rejudecarea cauzei**”, în vederea unei corecte informări a opiniei publice transmitem următoarele

PRECIZĂRI:

Hotărârea Judecătoriei Cluj-Napoca este lovită de nulitate absolută, lipsind integral motivarea sentinței. În cuprinsul acesteia nu s-a făcut referire la solicitările părților civile, nici ale inculpaților și, de altfel, la niciuna dintre probele administrate în faza de urmărire penală sau de judecată.

Lipsa motivării echivalează cu încălcarea art. 6 din CEDO respectiv garantarea pentru părțile din dosar, a unui proces echitabil.

Nu corespunde realității afirmația că magistrații curții „joacă alba-neagra cu un caz de înșelăciune”, deoarece în cuprinsul deciziei s-au arătat exhaustiv motivele pentru care sentința judecătoriei a fost desființată, aceasta fiind în întregime nemotivată și în contradicție cu probele administrate de către procuror, în faza de urmărire penală, considerente nepreluare de ziarist în cuprinsul articolului.

Mai mult, deși terminologia juridică uzitată în minuta deciziei penale este în sensul că „se desființează sentința”, **în articol se afirmă că „instanța a dispus casarea sentinței”,** formulare care nu se regăsește în cuprinsul hotărârii curții.

Pentru reliefaarea caracterului inechitabil al procesului derulat în fața judecătoriei Cluj-Napoca, era suficient ca ziaristul să fi preluat motivarea in extenso a deciziei Curții de Apel, care justifică în detaliu demersul său de retrimiteră a cauzei spre o nouă soluționare instanței de fond.

Alăturat, vă punem la dispoziție în vederea susținerii celor afirmate mai sus un extras din hotărârea instanței:

DECIZIA PENALĂ nr. 1592/A/2016

Sedința publică din data de 21 decembrie 2016

Instanța constituită din:

PREȘEDINTE : DELIA PURICE

JUDECĂTOR : IOANA – CRISTINA MORAR
GREFIER : RALUCA – GABRIELA ALIMAN

MINISTERUL PUBLIC – Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Cluj reprezentat prin
procuror : DĂNILĂ SUCIU

.....
.....
.....

„De altfel sub acest aspect ,Curtea remarcă că cercetarea judecătorească este deficitară în sensul că nu s-au readministrat toate probele din faza de urmărire penală ,respectiv nu a fost audiat în mod efectiv inculpatul D.A. care nu s-a prezentat la termenele de judecată fiind doar citat prin scrisoare recomandată și a nu a depus diligențe pentru a fi audiat inculpatul D.A. nici prin intermediul unei cereri de asistență judiciară în materie penală având ca obiect comisie rogatorie sau audiere prin video conferință, deși disp. art. 174 și 178 din Legea 302/2004 privind cooperarea judiciară în materie penală conferă această posibilitate practică, limitându-se doar la o corespondență cu acest inculpat care la unele termene de judecată a trimis înscrisuri în care era consemnată poziția sa procesuală aceea de nerecunoaștere (de ex. fila 354, 370 vol.II dos. inst. de fond) și arătând că nu se poate deplasa în România pentru a fi audiat din lipsa resurselor financiare.

Mai mult, inculpatul D.A. pentru primul termen de judecată în apel a trimis la dosarul cauzei o solicitare de a fi audiat în Italia chiar și prin videoconferință, deoarece se află în imposibilitatea de a se deplasa în România din motive de sănătate și economice indicând chiar și autoritatea competentă în acest sens Procuratura Generală de pe lângă Curtea de Apel din Ancona Italia fila 86 din dosarul instanței de apel.

Instanța de fond nu a procedat la audierea nici la părților civile și nici la audierea martorilor martori propuși prin rechizitoriu (...) deși cercetarea judecătorească a demarat la data de 10. dec. 2014 , deci în urmă cu circa 2 ani. .

Și sub aspectul laturii civile hotărârea instanței de fond este deficitară deoarece nu este motivată nu se indică nici măcar cu ce sume s-au constituit părțile civile.

În absența administrării tuturor probelor care să clarifice atât latura penală a cauzei cât și latura civilă este evident că instanța de control judiciar nu poate proceda la un control efectiv al hotărârii atacate care a fost pronunțată în baza unui probatoriu deficitar și nici nu a fost motivată în mod corespunzător nici sub aspectul laturii penale și nici sub aspectul laturii civile ceea ce implică o nouă rejudecare a cauzei constatându-se de către Curte eludarea disp. 6 din CEDO privind dreptul la un proces echitabil.

Soluția pronunțată de către instanța de fond în acest context nu este consecința unei activități efective de judecată, ci o apreciere incompletă a probelor administrate în cursul urmăririi penale și a judecății, echivalând cu nerezolvarea fondului cauzei, deși hotărârea judecătorească trebuie să se bazeze pe fapte veridice, dovedite neechivoc care să nu fie susceptibile de îndoieli, ceea ce se impunea în speță, iar pe de altă parte enumerarea mijloacelor de probă existente la dosar, nu poate suplini motivarea hotărârii.

Curtea va reține că în art. 6 parag 1 din CEDO se prevede că „orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen

rezonabil a cauzei sale” fiind consacrate ca garanții explicite ale unui proces echitabil doar publicitatea procedurii și termenul rezonabil. Din cea de-a treia caracteristică folosită în textul convenției „în mod echitabil”, rezultă însă în mod implicit și alte garanții ale unui proces echitabil, cum ar fi egalitatea armelor, principiul contradictorialității și motivarea hotărârilor.

Egalitatea armelor în procesul penal presupune asigurarea unor drepturi procesuale echivalente persoanelor implicate în exercitarea funcțiilor procesuale de acuzare și de apărare, astfel încât niciuna dintre acestea să nu beneficieze de posibilități procesuale mai extinse decât cealaltă.

În jurisprudența CEDO, „în deciziile *Dombo Beheer B.V. contra Olandei* din 27 octombrie 1993 și *Mc Michael* din 24 februarie 1995 și *Lobo Machado* din 20 februarie 1996 s-a statuat că principiul egalității armelor cere ca fiecare parte la un astfel de proces să beneficieze de o posibilitate rezonabilă de a-și expune cauza în fața instanței în condiții care să nu o dezavantajeze în mod semnificativ față de partea adversă. În temeiul acestui principiu, trebuie acordat ambelor părți un drept comparabil de acces la dosarul cauzei”.

Principiul contradictorialității constituie alături de principiile oralității și publicității o caracteristică de bază a procesului penal de a-și expune probele și apărările necesare nemijlocit în fața magistraților pentru a le oferi și mai temeinic convingerea asupra adevărului.

Curtea va reține că CEDO a definit principiul contradictorialității în ”hotărârea *Barbera, Messegue și Jabardo contra Spaniei* din 6 decembrie 1988 și în hotărârea *Ruiz- Mateos contra Spaniei* din 23 iunie 1993” în sensul că „sarcina judecătorului este de a veghea ca toate elementele susceptibile să influențeze soluționarea pe fond a litigiului, să facă obiectul unei dezbateri în contradictoriu între părți”, principii încălcate în speța de față de către Judecătoria ...care a așa cum s-a menționat nu a procedat la reaudierea martorilor din cursul urmăririi penale fără a se indica motivul și în mod similar a respins și efectuarea expertizei contabile , ceea ce contravine nu numai dreptului la un proces echitabil ci și dreptului la apărare reglementat în favoarea tuturor inculpaților în legislația națională și europeană. Chiar dacă au fost respinse cererile în probațiune solicitate motivarea instanței de fond trebuia însă să reliefeze inutilitatea acestora, prin prisma celorlalte probe existente în speță.

Motivarea hotărârilor a fost considerată un corectiv al principiului liberei aprecieri a probelor, având în vedere că judecătorul are libertatea de apreciere a probațiunii administrate în cauză, însă aceasta nu trebuie să se bazeze pe considerente pur subiective ci trebuie să fie întemeiată pe elementele obiective rezultate din probele administrate.

Deși obligativitatea instanțelor de a-și motiva hotărârile adoptate nu rezultă din textul Convenției Europene, instanța europeană justifică această necesitate prin dreptul părților de a le fi examinate efectiv argumentele și mijloacele de probă administrate, enunțarea problemelor de drept și de fapt, pe care judecătorul s-a întemeiat, trebuind să-i permită justițiabilului să aprecieze șansele de succes ale unui apel, așa cum se arată în hotărârile CEDO „*Van der Hurk contra Olandei*, și *Hadjianastassiou contra Greciei* din 16 decembrie 1992”, hotărârea CEDO *Albina contra României* nr. 4/2005 și *Dumitru contra României* din 2004 în care se relevă textual că „lipsa motivării unei hotărâri îl privează pe petiționar (inculpat) de echitate, ceea ce atrage încălcarea art. 6 par 1”.

Prin modalitatea de a realiza cercetarea judecătorească, instanța de fond nu le-a oferit apelanților ocazia potrivită și suficientă pentru a-și valorifica în mod util dreptul lor de apărare (*Vaturi împotriva Franței- Hotărârea* din 13 aprilie 2006,

Desterhem împotriva Franței- Hotărârea din 18 mai 2004 și Kostovski împotriva Olandei- Hotărârea din 20 noiembrie 1989, a restrâns într-un mod incompatibil cu garanțiile oferite de art. 6 din CEDO dreptul la apărare al acestora (A.M. împotriva Italiei-Hotărârea din 1997 și Saidi împotriva Franței- Hotărârea din 20 septembrie 1993) și nu a asigurat echilibrul și egalitatea de arme care trebuie să primeze pe tot parcursul procesului penal între acuzare și apărare.

Noțiunea de proces echitabil cere ca instanța internă de judecată să examineze problemele esențiale ale cauzei și să nu se mulțumească să confirme pur și simplu rechizitoriul, trebuind să-și motiveze hotărârea (Cauza Helle împotriva Finlandei, Hotărârea din 19 decembrie 1997, Cauza Boldea împotriva României- Hotărârea din 15 decembrie 2007).

Potrivit practicii judiciare constante a instanței supreme „motivarea soluției cu privire la latura civilă și penală a cauzei, trebuie să cuprindă analiza elementelor de fapt, a probelor pe care se sprijină. Referirea globală sau absența oricărei trimiteri la probele administrate, pe latură penală sau civilă, fără analiza acestora în raport cu componentele despăgubirilor la plata cărora inculpatul este obligat, constituie o nemotivare a hotărârii.

Lipsa motivării hotărârii sub aspect civil și penal face imposibilă exercitarea controlului judiciar a acesteia. Motivarea hotărârii reprezintă un element de transparență a justiției, inerent oricărui act jurisdicțional.

Hotărârea judecătorească nu este un act discreționar, ci rezultatul unui proces logic de analiză științifică a probelor administrate în cauză în scopul aflării adevărului, proces de analiză necesar stabilirii stării de fapt desprinse din acestea prin înlăturarea unor probe și reținerea altora, urmare a unor raționamente logice făcute de instanță și care își găsesc exponențialul în motivarea hotărârii judecătorești.

Hotărârea reprezintă astfel, rezultatul concret, sinteza operei de judecată, iar motivarea acesteia este argumentarea în scris a rațiunii ce determină pe judecător să adopte soluția dispusă în cauză. Motivarea hotărârilor justifică echitatea procesului penal, pe de o parte, prin dreptul justițiabilului de a fi convins că justiția a fost înfăptuită, respectiv că judecătorul a examinat toate mijloacele procesuale și procedurale propuse de participanți și, pe de altă parte, prin dreptul acestuia de a cunoaște oportunitatea promovării căilor de atac.....”

.....”

Conducător Birou informare și relații publice
Judecător Lucian Marian